

გარეგანი მართვა

საქართველოს კანონი

საქართველოს კანონი

საქართველოს კანონი... (პარაგრაფი 1-დან 5-მდე)

საქართველოს კანონი... (პარაგრაფი 6-დან 10-მდე)

საქართველოს კანონი... (პარაგრაფი 1-დან 5-მდე)

საქართველოს კანონი... (პარაგრაფი 6-დან 10-მდე)

შეჯამება

ქალბატონი თუოღორა. ჩერი წარმოშობა და მღვთმარეობა არ მადგეს სა-
შუღვებას სხვანაირად მოგმართოთ.

საშოკო. ეს რა რთული სიტყვები მოთხანთო... მე ძალიან მიყვარს რთული
სიტყვები... წარმოშობა... მღვთმარეობა... ეჭ, მე კი არაფერ დემიმა-
ხებს ქალბატონს, იმითი, რომ მე ანც წარმოშობა მაქვს კარგი, და
ანც მღვთმარეობა.

ქალბატონი თუოღორა. მღვთმარეობა.

საშოკო. დიახ, დიახ... მე — საშოკო მქვია. იცით, აქამდე ყოველთვის მო-
მწონდა ჩემი სახელი, — საშოკო. ჩემსავით პატარა და უბრალო სა-
ხელია ისე, სუდ ვნატირობდი, იქნებ ოდესმე, ვინმემ, თუნდაც შემ-
თხვევით, თუნდაც უცვლოდ, იქნებ ქალბატონი საშოკო დამიძახოს-
მეოცნო... მაგრამ, ახლა, თქვენ რომ დაგინახეთ, მივხვდი, რომ მე
არაფერ დამიძახებს ქალბატონს... არაფერ დამიძახებს ქალბატონ სა-
შოკოს... ცუდია, არა? სამაგრილოდ ჩემს კვლავსავე სუდ კარგად ვიუ-
შაობ, სუდ კარგად... მარტო ერთხელ იყო, რომ ერთმა სუდელმა მონ-
ტირომმა ონას ოცის მაგივრად სამას ონოსი მომამწოდა და როგორ
მატყინა, ქალბატონო თუოღორა, როგორ მატყინა... გადამწვია. თქვენ
ასეთ რამეს როგორ გავიზიდავდნენ... მე კი ძალიან მატყინეს და გა-
დამწვეს. იმასაც კი ამბობდა ჩემი პატრონი, რა ვქნათ, გავაკეთებო-
ნოო, თუ გავაგავებო და ახალი ვიყო... საშიშლარი... მაგრამ,
მადრეობა ონას ოცს და ფრენის სიწმინდეს, ისეთი ჯობილგანცხეტი-
ლო პატრონი მყავს, ისევე ჩემი უეკეთება იწნია... თანაც, მერე ვაირ-
ქვა, რომ...

ქალბატონი თუოღორა. ანასასამოწოწო სუქი მცურს.

საშოკო. მე რომ ვერა ვერძობ?

ქალბატონი თუოღორა. სამავიერიოდ, მე ვგრძობ ანასასამოწოწო სუნს,
თანაც იმი ადგილიდან, სადაც თქვენ... სადაც შენ ეგვარ.

საშოკო. თქვენ მინანებით, რომ ცუდ სუნს გინლობთ იმი ადგილიდან, სადაც
მე ვვლინარეობი? შეიძლება, შეიძლება... ისე, თითქოს მევე ვგრძობ.
აბა, ერთი უნახოთ როგორა ვარ გასუფთავებული... (საშოკო მიღის
პატარა მაცივართან, გამოაღებს, და საკვების ნარჩენს გამოაღებს
ორი თითით.) უჰ! ეს ზარბატიები, ეს უსუფთაოების როგორ ჩაუტო-
ვებიათ... (ნარჩენები მოაქვს.) ეს რა არის, ქალბატონო თუოღორა,
ერთხელ სამი კვირით წავიდა ჩემი პატრონი, გამომართო, და სუპი-
ანი ქვამის გამოვლება კი დავაწყვიდა. თან, საზიზღარი, ცხერი ზა-
ფხული იყო, და როგორ შემაწუხა იმი სუპის სუნს, როგორ შემაწუ-
ხა... კონკრეტულად ვერ ვხედავ... თქვენ კი ამისთანა რამეს როგორ გავი-
მეღვავდნენ... (უცებ შეიცვლება, გარინდება.) უი! მოდის! მოდის! მი-
ახლოვდები!

ქალბატონი თუოღორა. ნეტარების წუთები?

საშოკო. პიო! მოდის! მიშვედით! რა კარგია!!!

ისმის მუსიკა, გოგალთ ამქაველება ძრავა. საშოკოს კანფულისებო მწვევა. თუ-
ღვებს ზუქავს. მთელი ძალით კანფულებს. დაეცემა... მუსიკა შეწყდა. რა-სამჭერ-ის-
რის ძრავის სმა. ისიც ჩერდება. საშოკო წამოღებება. ნელა მანქანის თვალებს და და-
ბინდული მხეოთ იუერება აქეთ-იქით. ნეტარების რომელი აქვს სახეზე.

ქალბატონი თუოღორა. საშოკო... აი, იმი სუნს რომ გითხანო... ადრათ

არ უნდა მეთქვა.

საშოკო. არა, რას ვრძანებთ, ქალბატონო თუოღორა, ძალიანაც კარგი ქვე-
ნით, რომ მოთხანთო. აბა, მე მაგ სუნს კიდევ კარგა ხანს ვერ ვი-
გრძნობდი, თქვენ კი შეწუხდებოდით... არა, არ შეწყინა.

ქალბატონი თუოღორა. კარგი, კარგი. მაშ, საშოკო, ანც შენ არ იყო, აქ
რატომ ვიმყოფებით?

საშოკო. არა, არ ვიცი უქ რატომ ვიმყოფებით. რა რთული და დამაზი სი-
ტყვია: ვიმყოფები. დიახ, მე აქაურობა ძალიან მომწონს, — გომი-
ერი სივრილეა, სისუფთავე და დიდ ფართობი. თქვენც რომ აქ იმი-
ყოფებით, მამსადაბი. ეს კარგი ადგილია, არა?

ქალბატონი თუოღორა. რა შენ არ ვაწუხებს, რომ... და შენ არ ვაწუხებს,
რომ პატრონმა გიღალატა?

საშოკო. მე მიღალატა ჩემმა პატრონმა? რა მე აქ იმითი ვარ, რომ ჩემ-
მა პატრონმა მიღალატა? მაშინ, გამოვლის რომ ღალატი ვარ, რამ
ყოფილა. სიმართლე რომ ვთქვა, ეს პრევედი კარგი რამ არის, რაც
პატრონმა ჩემთვის ვაკეთა.

ქალბატონი თუოღორა. და შენ ღალატის ვაგრო არა ხარ შეუჩაცხყოფილი?
საშოკო. როგორ? აჰ... ნაწყენი? ჩემი პატრონი ისეთი პატარა საშინარე-
ული აქვს, ისეთი პატარა ვარ, რომ აი, ამაზე მეტად ვარს ვერ ვხსნიდი...
მე რომ ასეთი პატარა ვარ, და მეც კი ვერ ვხსნიდი კარს მოლოდინე-
აი, მაგის ვაგრო ეს მხარე სუდ მტკივა. აქ კი, ხედავო, რამხელა ად-
გილია, აქ თავიხუფვდა ვაჟი, არც კუთხეში ვარ მიყუწებული... ნახეთ,
რა თავისუფლად ვმოძრაობ... რა კარგია...

საშოკოს მოწაირები ნელა გიღალატს მსუბუქი. მაგრამ საშოკოდ უცლამოთ ცხ-
ვი. ისმის მუსიკა. მალე ქალბატონი თუოღორა აცხვედება. მსუბუქი მოძრაობის

საშოკო. (მოულოდნელად ჩერდება.) ამ უხორცო სუბებმა და იაფმა მოს-
ტყეულმა შემიკვა ხელში სუნის გრძობა რომ ცუდი მაქვს, სწორედ
მაგის ვხედავ. მომგარდება ჩემი პატრონი, უხეშიად გამოვლენს კარს...
გარეს რომ ვერაფერს დაინახავს, ფენის კვირით დამი-
კმტავს... თვითონ თუ არ მომიტასს, მე საიდან ვავარდნ?

მზვებში, თუნდმე ჩემს პატრონთან ყოველდღე ნაწყენი და ისა, შეუ-
რაცყოფილი ვიყავი... და დღეის შემდეგ თუ ვინმე მარწყვინებდა, მერ
შეუბაცყოფილი ვიქნებო, თქვენსავით... უი უი მას თქვენც, ქაღ-
მატილი თუოღორა, მას თქვენც... შეუბაცყოფილ მდგომარეობაში
მდგმარეობით?

ქაღმატილი თუოღორა. (გუჰჰჰას შეწყვეტს.) არ ვიცი. არ ვიცი. ჯერ ყვე-
დაფერი უნდა გაირკვეს. ჯერ ანაფრის თქმა არ შემოდის დაბეჯითო-
ბით. ერთი რამ კი ცხადია — მე არ ვიმყოფები ჩემს დამაზ, კეთილ-
მოწყობილ სამზარეულოში, რომელიც აქაურობას შევირად სჯობია. გა-
ცილებით სჯობია. და, მოხუცედავად იმისა, რომ სრულ წესრიგში ვარ,
მაინც არ მომწონს ის ფაქტი, რომ სრულიად ცარიელი ვიშვით. სა-
შოკო, მე ხომ შენზე ვაყოლებით დიდი ვარ, მაინც ყოველთვის სავე-
ვარ ხოლმე. (ქაღმატილი თუოღორა მიდის დიდ მაცივართან, ორივე
ვარს ვამოაღებს.)

სამიკო. დაბეჯითებით მოგახსენებთ იმ ფაქტს, რომ თქვენ ძალიან და-
მაზი და კეთილმოწყობილი ზრძანდებით!

ქაღმატილი თუოღორა. დიან, რამაზი და ქვევადი ვზრძანდები. აქ ხორცს
ვირახავ ხოლმე, სამიკო, ბევრ ხორცს. აი, აქ კი თეგზეუდის ადგი-
ლია. ჩემს პატრონს ძალიან უყვარს თევზი. აქ — სხვადასხვა ძებ-
ვებს, სოსისს... აქ კი — ხილს — ანანასებს, მანანს, ციტრუსს, ისე,
ვამილაც და მსხადაც, თუმცა, ყველაზე მეტად — მე აქმის შენახვა
მიყვარს. ამ ადგილზე კი სასმელქმსა და წვევებს აწვობს ჩემი პატ-
რონი, აქ — ფრად-ფრად კონსერვებსა და პაკეტებს... და, მოხუცე-
დავად ჩემი განსწავლულობისა, ყოველთვის არც კი ვიცი, რას ვინა-
ხავ, რას ვაყვავებ, რას ვუნარჩუნებ კვებით ღორბეულებს... აი, ნახე
როგორ ადვილად იღებს და იკვებება ჩემი კარის ბავშვის თითოც საკ-
მარისა. მე ვეინავინ ვამბედავს ფეხის კვით კარის დაკვებას.
ამას, სამიკო, შენს საწყენად კი არ ვამბობ... (ქაღმატილი თუოღო-
რა მაცივრის კარს ფრთხილად მიხურავს და წინ მოდის)

სამიკო. თქვენ, ადამო, აი ის, აი ის, რომის შენახვაც მე ძალიან რომ
მიწოდდა ყოველთვის, და მხოლოდ ერთხელ რომ შევირახე, სურ ერთი
საათით, რა კარგი იყო... ცოტათი რომ ვაყვავიყვი... მარწყვის ტორტი...
თქვენ მარწყვის ტორტიც ბევრჯერ გექნებათ შენახული, არა?

ქაღმატილი თუოღორა. ტორტებისა და ტორტების აღწერა სურ დამა-
ვიწყდა. რამდენჯერ ვამბობთ სასუქთქსო ტორტები! მარწყვისა.
რა თქმა უნდა, და უფრო კარგიც.

სამიკო. რადა უნდა იყოს მარწყვის ტორტიც კარგი? მარწყვის ტორტიც
კარგი გასაცობელი როგორ შეიძლება რამე იყოს... მე რომ კიდევ
ერთხელ მაინც... თუნდაც ერთი საათით ვაყვავო მარწყვის ტორტი...
რა კარგი იქნება... ეჰ, ახლა კი ორივენი სრულიად ცარიელები ვართ,

ქაღმატილი თუოღორა. მე რა მიჭირს, თითქმის მიჩვეული ვარ სიცა-
რიულს, თქვენ კი...
ქაღმატილი თუოღორა. ხანდახან შესვენებას საჭიროა, და სასარგებლო.
იქნებ ჩემმა პატრონმა შეებულება მომეცა? რა, არ ვინახავრებ?

სამიკო. როგორ არა, როგორ არა. მაგრამ, თუ თქვენ დამსახურებულ ვე-
ბულებაში მზრძანდებით, მე რაღას ვაკეთებ? მე ხომ შეგბედავით
მდგომარეობაში ყოფნა ანაფრით დამიშაბუნებია. მე თუ ვისვენებ,
მხოლოდ იმის გამო, რომ ჩემს ჯიბეზაბუნებში პატრონს ანაფრით
აქვს, რომ შემინახვიროს. რადგან თქვენც ისვენებთ, და მეც... იქ-
ნებ... იქნებ... რა ქვია იმ ადგილს, კარგი რომ არის და რომ ისვენე-
ბენ?

ქაღმატილი თუოღორა. აგანაკო.
სამიკო. დიან. იქნებ ეს ადვილი ჩვეულების მოწყობილი აგანაკო?

ქაღმატილი თუოღორა. არ ვიცი. რადაც არ ვგავს. აგანაკო — ნათელი, სა-
სამოყენო ავგილი უნდა იყოს, აქაურობა კი... სამიკო, არც ახლა
ზრძანებ ცურ სუნს? რა ცუდი სუნია, დამაბადი მოსტენულის სუნია...

სამიკო. ქაღმატილი თუოღორა, მე... მე...
ქაღმატილი თუოღორა. არა, არა, ეს სუნე ვარდნა შემოლოა, ვარდნა ვე-
რძლოვებ.

სამიკო. ვარდნა ვეზანლოვებ? მაშინ მეც ვვრძანებ არასამოყენო
სუნს... კო, აგანაკზე ამისთანა სუნი არ იქნება. იქნებ — ეს ადგი-
ლი — ჩემი საბედობროა?

ქაღმატილი თუოღორა. ჯერ ერთი, მე ბედობროს არ მჭირებ, სრულ წეს-
რივში ვარ, და თუ ჩემთვის ხელოვანი აუცილებელი იქნებოდა, თუნ-
დაც პრფორმაციისათვის, მე მას ჩემს სამზარეულოში მომეცოდნენ.
სამიკო. რა დამაზი სიძევავა — პროფორმაციას და რა ცუდი სუნია. ნუტა
რა ხდება?

*ორი მუშა ნელა შემოაგორებს დიდ მაცივარ-კარდას. ახალი მაცივარ-კარდაში
საკვითი დაწესებულებების ხოლმე, ქალღმერთ-ვარდა ცუდ მდგომარეობაშია. საღი-
ბაგი ვილახილი აქვს. ერთი-ორი კბილი აქ ნაცვება. მუშებს მოკვება ხოლო, თუ-
ღონი დახელებული აქვს.*

ქაღმატილი თუოღორა. ამ სუნმა დამახრო!

სამიკო. ამ სუნმა დაგვახრო! აი, ამას, ამ ჩვენი ვითობიდა კორეებს არა-
ნათირი პროფორმაციას არ უშვებ, ქაღმატილი თუოღორა, და მე რომ
პროფორმაციას შეინახავს, იმ პროფორმაციის საკვებ დინებულებებზე ხომ
დავარაკიც შეიძლება!

ქაღმატილი თუოღორა. დავანევა და ჯართად ქცევა ჩემს პატრონს ჩემი
ასეთი ვამბედავსათვის!

პირველი მუშა წინ წამოვიყვანე ზილოს. ზილო და მადონა-კარდა და შეიკრძა...
ზილომ და მადონამ დასწრებულნი მადონა-კარდას და ზილომ სწორედგება. მადონა
და მადონამ ხელს შეუწყვეტენ მადონა-კარდას, ისიც და ზილოც გად-
აქედნებან ხელში. პირველი მუშა გამოდის, რომ თითო გაუშლის ზილოს, მადონამ მე-
ორე მუშა ახიშვებს, რომ საჭიროა სწორი, პირველი მუშა ერთ თითს კიდევ გაუშის
ზილოს და მადონის მოძრაობით. „საბოლოო“ ელემენტარული.

ზილო. (თუაღებს გაახელებს.) მე ვმუშავებ. მე ვმუშავებ. როგორ მუშავებ
მუშავებ... კარგად ვარ, მადონამ ეს რა ადვილია? თუ მეც, რა მნიშვნე-
ლობა აქვს, — ადვილი — ადვილია. (პაუზა. უყურებს საშოკოს და
ქაღალტონ თეოდონას.) გამარჯობათ.

ქაღალტონ თეოდონა. მოათრევენ აქ ყველას!
ზილო. ვინ მოათრევენ? ვინ გავიგე.

საშოკო. ძალიან კარგადაც ვაიგე.
ქაღალტონ თეოდონა. მარტო დამბალი მოსტყუდესა კი არა, მკვლარი
ვირთხის... ჰუჰ, მკვლარი ვირთხის სუნაც, არა?

ზილო. რა მკვლარი ვირთხის...
საშოკო. დიხ, დიხ, და შეიძლება რაიმე უარესის სუნაც, თუმცა, რა გა-
საკვირია, — წარმოშობა, მდგომარეობა... მადონა, ქაღალტონ თეოდონა-
რონა, ან ვინაი რთული და კარგი სიტყვა არ ეპოვირება. ეგ იქნება
საგონებელი სიტყვების ოსტატია. და თუ აქ ვინმე ცუდი სიტყვების
დაზარალებული ვიქნები, რაც მოუვა, თავის თავს დამბრალის.

ზილო. ვინ ოსტატია უნდა დამბრალდეს? თუ რამეს მუშაობით, გამაყვები-
ნეთ.

საშოკო. ზოგ-ზოგებს მარტოს სიტყვი ადრით ადრე უნდასავთ, და, რომც
ნახონ, აღმათ, ჰომოდონი ეგონებთ, ან ისა... პა-პა-პა... ჭრხადი,
ან კარტიფიკი... აი, ანადასი კი — კიტრში შეუშვებთ, ანა, ქაღალ-
ტონი თეოდონა?

ქაღალტონ თეოდონა. ანადასი კი არა, მადონა.
საშოკო. ჰო, მადონა უნდა მეთქვა.

ზილო. კარტიფიკი გამაყვება. (თითებზე ანუაინიშებს.) ოცდახუთი
კუთხედი წაიღეს, იქამდე — ხეუთხეტი. პამოდონი სამი დარბა, თუქს-
მეტი წაიღეს, ჭრხადი — ოცდაათი, ის დარჩენილი ექვსი კილო
მეგანდობ... ანა, შევამოწმებ. (კოჭობით მიდის მადონა-კარდას-
თან. სხვადასხვა კარს აღებს. საშოკო და ქაღალტონ თეოდონა ცხვირ-
წინ იხილავებიან პაუზას, რომელიც მადონა-კარდას ღია კარტიფიკიან
მოიღის.)

ქაღალტონ თეოდონა. ექვს შენი აგარაკი!
საშოკო. რა ეგვიშვებ... თანაც, რასა ჰგავს, რასა ჰგავს...
ქაღალტონ თეოდონა. მადონა გაიგონობას რა მნიშვნელობა აქვს. შენაც-
444

დავად უკეთესიც რომ იყოს, მაინც ერთი მიუხედავად ოტორველია.
საშოკო. რა უნდა მადონა ჩვენს გვერდით?

ზილო ადგილზე ბრუნდება და აუჩქარებლად ანუაინიშებს თითებს.

ქაღალტონ თეოდონა. სწავა, ცოტა უკეთესად აღმჩნედი, ჩვენი სახანა და-
მანებლის სახელებს მათიც იცნობავდა.

საშოკო. დიხ! მადონა რომ ასე ეთქვა — გამარჯობათ დამბალი კოლეგებო!
დიდი ბედნიერებაა ჩემთვის თქვენს გვერდით დგობა, მადონა, ჩემს
ბედნიერებას საზღვარი არ ექნება, თუ თქვენს დამბა სახელებსაც გა-
მიხედავთ... აი, ასე რომ ეთქვა, თან — გამეღობა კიდევ, რომ სურ
სწავა რამე იქნებოდა...

ზილო. სამი კილო დარბა, ფოჩიანი სახეიც ვადაყარეს... ანა, რაღაც სწო-
რი არ გამოდის. მამონ ჭრხადს ახედება.

ქაღალტონ თეოდონა. ჭრხადსა და ფოჩიანს სახეც აქვია, არა? დარწმუნ-
დით თუ არა, დარწმუნდით თუ არა, ქაღალტონი საშოკო... ქაღალტონ-
ი საშოკო, რომ დიდი ტყვალობა ყოველთვის არ ნიშნავს დიდ ჰე-
სს?

საშოკო. ქაღალტონი საშოკო არ ვიყო, თუ მეც ზუსტად ასე არ ვფიქრობ-
დი, ღრმად პატივცემული ქაღალტონი თეოდონა. თან, რა დამბა სა-
ხელები გვაქვს... — ქაღალტონი თეოდონა — თქვენ, და ქაღალტონი
საშოკო — მე.

ქაღალტონ თეოდონა. მადონა, ჩვენ „ქაღალტონის“ დამბებს ასაკით კი
არ ვიმახსურებთ, არამედ დირსებებით, აღზრდით, წესიერებით...
თუნდაც იმის გამო, რომ ერთგულების დიდი მნიშვნელობით ვართ დაჯი-
რდებულნი... თორემ, რა ასაკი გვაქვს ჩვენ — მე ორ-ნახევარი წე-
ლია რაც ვმუშაობ, თქვენ კი — ხუთიოდე... დიხ. ჩვენ ვიმახსურებთ,
რომ ყველამ ქაღალტონი დავგვიძახოს.

საშოკო. განსაკუთრებით თქვენ!

ზილო. ჩემმა პატრონმა აქ რაღაც ვაძღობიყვანა, მაინც ვერ ვაუთხმე... თუ
ხედავ მადონაში მოსტყუდელ უნდა მოიხადონ, და მე არ ვიქნები, რომ
გონ ვამოგვა? აქა! მიგზავდი. რადგან მე ახა ვარ, მაშინ აღვირბი სა-
წყობასაც აქ ვაძღობიყვან. ჰო, ადრით ვმგრა. მაშინ, მოსტყუდეს ხედავ
აქ კარტიფიკი, ჭრხადს, მწინდს...

საშოკო. ვაი! ორას ოცო და წმინდა ფრთონო! კიდევ კარტიფიკი!

ქაღალტონ თეოდონა. დაჟანგდეს და ჯანთად იქნეს ჩემი პატრონი ჩემი
ასეთი გაბეჭეტილობის ახლა ცნენვირდობ და ნეტარების. წუთებში
თუ არ ვანტიფიკირთა, შეიძლება ვადავწმე. მე ახლა ნეტარების წუ-
თები მწირებ...
ზილო. ადვილიც საკმაინია. კი, საკმაინია. (საშოკოს მხარეს გაიხე-

დავს.) იქ ხახვს დავყვით, კომბოსტოს მწენილს თავლია კასრებს დავდვამთ. კარგია. იქ კიდევ, (ქაღმატონ თულოდისასაკენ გაიშვევს ხელს.) თუ რამე დაღებმა, ცოტა ხნით იქით მივყვით ხოლმე. კარგადაც აუწყობა საქმე...

ქაღმატონი თულოდისა. ვაი! მოვალ! მოვიღის! რა უბედური ვარ... არა, რა ბედნიერი ვაი! მოვიღის, მოვიღის!!! არ, ახლა!!!

ერთდროულად ჩაბრუნება შესივა, ძალიან ქაღმატონი თულოდისა აიხველებმა, ათვივდებმა, თვალემა დახუჭებამ.

ზიღო. რა მოუვიდა, გაფუქვდა?

საშიკო. რაო, რაო? გაფუქვდაო? ეს რა ოტროვედა ყოფიდა! შენ რა, არ იცი, რას ნიშნავს ნეტარების წუთები?

შესივა მთავრდებმა ქაღმატონი თულოდისა ნელ-ნელა ფხიხლდებმა.

საშიკო. ქაღმატონი თულოდისა, ქაღმატონი თულოდისა, იცით, რა მკითხა ამ ოტროვედაში? ექ, ჯერ არაფერი ქმის.

საშიკო. მე ოტროვედა არა მქვია. მე ზიღო მქვია.

ქაღმატონი თულოდისა. ნეტარების წუთები რას ნიშნავსო?

საშიკო. ვაი! ნეტარების წუთები რომ მჩანდებოდით, შემოებნდით არ, ასე და იკითხა — რა მოუვიდა, გაფუქვდა? თან რა კარგი სახელი ვქონია — ზიღო.

ქაღმატონი თულოდისა. შუსტაჲ მისი შესაფერი სახელია. მაშ, თქვენ, კორეა ზიღო, ნეტარების და ექსტაზის წუთებს არ განიცდით ხოლმე? რა არა არასოდეს. არ, ეგვე შენსავით არასოდეს არ ავკანკალებულვარ და არ ავფუხრებულვარ. მაშ, შენ ანბო, რომ ემ კანკადი და ფანთხალი — კარგია?

საშიკო. თან — „შენობითად“ რომ ვეღვაწვებდით!

ქაღმატონი თულოდისა. ბა, ზიღო, ჩვენი არასრულყოფილი კოდეცა... მაშ შენ არასოდეს განვუცდილა, რაღა წინდა უჩუნი მთელი ძალით და-ვივლის მთელ სიტუაციაში... როცა შენსებნობა, ლუთაგებნობა სიცოცხეს განძინობ... არ ვიგებენია ეს სიცოცხე... როცა ძირაგვ მთელი ძალით ჩა-ვიტოვებ და ბედნიერებისაგან გორნუას კარგავ... არ ვიგებენია? თუ ეს არა მაქვს, ზიღო, მაშინ რაღა აზრი აქვს ჩაბიეს შენსგან, ვაი-ნება, რაღა აზრი აქვს მუშაობას... ჯობია, დაჟანგული იყო და საღმე ჯანთში ეხლო... ეს არის სიხანჯლი, პოეზია, ნეტარება, ექსტაზი... ვაივამ, ზიღო?

საშიკო. რა სარეცოფიდა, რა პოეტურიად გამოხატეთ ეს ყველაფერი... თქვენ რომ ვისმინდით, ქაღმატონი თულოდისა, მთელ სიტუაციაში სი-ამოვნების ქრუანჭვირი მივდიდა რა კარგია!

ზიღო. (ჩაფიქრებულა.) არ, ემ კარგი რამეები ჩვენს პატრონებსაც ებარ-თებათ, არა?

ქაღმატონი თულოდისა. როგორ ვითხრა... ისეთი იმდენად არასრულყოფი-ლები არიან, რომ მარტოები ამას ვერ აღწევენ... კაცს — ქალი სკირ-დებ და ქაღს — კაცი... ვაი, უბრავედეს შემთხვევაში ასე უნდა იყოს, თუ არ ვცდები.

ზიღო. ერთხელ, ჩვენს მაღაზიაში, პატრონთან ერთი ქალი მოვიდა... უკა-ნა თათახში შემოვიდა, სადაც მე ვიდექი, იქ ორი დიდი ჩანთა მო-იტანა და პატრონს უთხრა, აბა, კარგი პირობები რა გაქვსო. პატი-რონმა ჩაუღავა კარგი ხორცი, პოეტუქში, და რა ვიცი... მერე პატი-რონმა უთხრა იმ ქაღს, ეს ყველაფერი ამდენი და ამდენი ფლანგიაო. ქაღმა კო უთხრა, მე ფუდის გაღებას არ ვაპირებ, თუ ეინდა აქვე გა-ვისწორებები, ნატურითო, და ასე გაუღებია...

ქაღმატონი თულოდისა. საინტერესოა.

საშიკო. მერე, რა მოხდა?

ზიღო. ჩემი პატრონი მივიდა იმ ქაღთან (ზიღო ნელა უახლოვდება საში-კოს.) და უთხრა, ქაღო, შენ ვინა ყოფილხარო, რა გაუღებია. ექსტაზი-ან იცნობდა? მე კი ვიფიქრე, თუ ამ ქაღმა ნატურით უნდა გაღებო-დოს, ცხრილი ჩანობით ჩატომ მოვიდა-მეთქი. მერე ჩემი პატრონი კარებთან მივიდა, (ზიღო წარმოგვიდგინა ამ ქმედებას.) კარს ჩაკე-ტა, ფარდა ჩამოაფარა. (ზიღო მხუდრება და საშკოას წინ დგება.) ქაღმა კაბახე ლილების შესწა დაიწყო. (საშიკო ნელა იხსნის დი-დებს.) ჩემმა პატრონმა კი ქამარი შეიხსნა, არ, ასე...

საშიკო. უი! უი! მოვიღის! ახლოვდება! ნეტარების წუთები მოვიღის! რა კარ-გია!!! მიხედეთ!!!

ზიღო. (დინჯად.) ჯერ ვერე არ იყო. ჯერ ემ კოფიდი ადრია.

ჩაბრუნება, შესივა, ძირაგვ, საშიკო თვალემა დახუჭებმა.

ქაღმატონი თულოდისა. ზიღო, როცა ვიდექი, მაგან ახლა აღვჩაფერი ვსმის.

ზიღო. არა, ემ ანბანი ვერე არ იყო.

საშიკო იატაკზე ვდოდა. შესივა და ძირაგვის ხმაური შეწყვიტა. საშიკო ნელა წა-მოდგება თვალემა გახეულს, იბწევა.

ზიღო. მთხვევი ახნებე? კარგი. ღილოს ის ქაღი შენსავით ყოღა, მაგრამ უკრ ასე იყო — პატრონმა კუთხეში, მაგიდასთან მიამყენა, თუითო-

ნაც უკან მიუძღვა... (ზიღო რაღაც მსგავსს აკეთებს საშვიკოსთან ერთად.)

ქაღალტონი თუოღორა. საკმანისია, ზიღო, ვასაგებია. ზიღო. მეჩუ კამა აუწია... (თვითონაც აპირებს.)

ქაღალტონი თუოღორა. ზიღო! ზიღო! ვასაგებია. ამა, ერთი აქეთ მოღო.

ზიღო (თანხად წამოვა ქაღალტონ თუოღორაყან წამოღო იქმე ღვსს, საღვაც ზიღოშ დააყენა.)

ქაღალტონი თუოღორა. რამდენი წელია მუშაობ? ზიღო. ხუთი.

ჰამოგო. (იხედავ იქ დებას.) ჩემი ხნის ყოფიდა? ქაღალტონი თუოღორა. უხვა დროს რომ ამბავს მოყვები, ასეთი დაწვირი-

ღიღო. კანგი. (უბრუნდება თავის ადგილს, საშვიკოსთან რამდენიმე ნაბი- ჯის მოშორებით.)

საშვიკო. ამ ამბის მოყვრა აღარ უნდა რამთავროს? ქაღალტონი თუოღორა. არ არის აუცილებელი.

საშვიკო. საინტერესო ამბავი კი ჩანდა. (ადვილს უბრუნდება.) ზიღოს, იი- თი დაბთავრდა?

ზიღო. ზიღოს ის ქალი კვნიასს და კივილს რომ მოჩნა, ჩემს პატრონს უთხრა, წავედო, ჩემი ქმარი მანქანაში შეღვდებაო. ჩემმა პატრონ- მა გაიღინა და დედა შეაგინა, ოღონდ ისე, სიცილით... საშვიკო. ამა! ამა! ცუდი სიტყვების დაპირაკი არ იყოს!

ზიღო. არც ვამბობ. ქაღალტონი თუოღორა. წაიღო თავისი დატენილი ჩანთები და წავიდა. ოღონდ, მე მგონი, მაინც მოატყუა ჩემი პატრონი, ამა, და და იფინებოდა. ეგრე დამთავრდა ეს ამბავი და რა ვიცო... ჰო, რა- ნიათ. მაშ მე? მე არ მიხდა? მე ნატომ არა მაქვს? მეც ხომ ვმუშა- ნახვას... ვამბობს, რომ წესრიგში არ ვარ?

ქაღალტონი თუოღორა. არ ვიცო, არ ვიცი, შენ სხვანაირი აგებულ- მა გაქვს.

საშვიკო. მე ისევ ის ამბავი მაინტერესებს. იქნებ ამ ზიღომ ყველაფერი ვერ გაიგო. იქნებ იმ ქალს და კაცს ერთმანეთის მიძახათ ნამდვილი, ცივი გრძობები ამოძრავებდათ? იქნებ მათ სამანადუამოდ შეუწყვი- დათ ერთმანეთი? რა კარგია სიყვარული, ცივი გრძობები, პოეზია... ზიღო. ხუთი წელი კიტრები, მწიღი, უხანძრო ხორცი, ანანაირი შესვე-

ნება, ანანაირი პოეზია, ანანაირი სიხუფთავე... თან სუღ სღიპინა ვინძებში დამიბნია ფეხებში... რა მუშაობაა ეს...

ქაღალტონი თუოღორა. არ ვიცი როგორ განუგებო. იცი რა, ზიღო... არ, ზიღო რა სახელია? მთლი, ამის მეჩუ მე და საშვიკო ზიღებურქს დაგო- ძახებით. ზიღებურქი... მოკწონს?

საშვიკო. კარგი სახელია ზიღებურქი. და თვითონაც არა უმბავს, არა? ზიღო. კარგი სახელია. მე მომიწონს — ზიღებურქი. კარგია. ჩემს პატრონს

აღებურქი ჰქვია, მე ვიდე — ზიღებურქი. კი, კარგია. საშვიკო. არ იცი, ახლა რა უნდა ვუთქვა? შენ უნდა ვუთქვა მა-ღლი-მა!

შენ უნდა ვუთქვა არ, ასე: დიდად ვმადლობთ, ქაღალტონი თუოღორა და ქაღალტონი საშვიკო, რომ ასეთი კარგი სახელი დამარქვით, ან, შეეძლო მოკლედ და ღირსეულად ვუთქვა — დიდად ვმადლობთ, ქაღ-

ალტონი, და უნდა ვაგუჯლიმა. გააყენ, ზიღო? ზიღო კი არა, ზიღ- ბურქი...

ზიღო. მადლობა, და რა ვიცო... ქაღალტონი თუოღორა! ყოჩაღ! ეგ უმჯე წინსვდა. მაშ, ზიღებურქი, შენ ფიქ- რში, რომ აქ საწყოში იქნება? შენ დაწმუხურქი ხარ, რომ აქ იმ

საზიღოვარ მისტინურს მოიტანე? ზიღო. ამა, რა ვითხრა, დეიდა...

ქაღალტონი თუოღორა. მე სადაური დეიდა ვარ? დეიდა, თუ გინდა, ქაღა- ტონ საშვიკოს დაუბახე... მე სუღ ექვსი თვეა, რაც ვმუშაობ.

საშვიკო. ავი ორ-ნანსევარი წელი? ქაღალტონი თუოღორა. მე ვუთქვი ორ-ნახევარი? არა, როგორ ვიტყვი, როცა არასრული ექვსი თვეა, რაც ვმუშაობ. სწორედ ვერ ვაგებდო.

ჰო, რას ამბობდით, მატონო ზიღებურქი? ზიღო. ეგრე ვიფიქრე, მე თუ აქა ვარ, მაშინ საწყობსაც აქ ვადმიტანს

აღებურქი-მეუთქი. ეგრე ვიფიქრე, და რა ვიცო. ქაღალტონი თუოღორა. შენ რომ თუიქნი, ეგ მეჭის არაფერს ნიშნავს...

ცოტა დავმევიდო... რა საინტერესოა, ჩემს პატრონსაც აღებურქი ჰქვია...

საშვიკო. მე მგონი, კიდევ ვიღაც მოაქვით.

როგორ შეუძლია უკმაყოფილებს მსახურებს, რომლებსაც უბრუნებ, რომ საშვიკოდ მიუღოს მსახურებს და მუშებს თუაღებურქისებო ვინძობისი მოაყენება. პირველი მუშა. ვმეც- ლაში წინ წამოიყვანა და ჩანთავის.

ვეტიტონი. მე ვმუშაობ. მე ვმუშაობ. რა სალოვარია, მე ისევ ვმუშაობ... და, სრულ წესრიგში ვარ. სალოვარია. არ, ესეც მეჭის აღებურქი, მეჭის რა საინტერესოა. წინააღმდეგობაში, (მისხრობას ქაღალტონს თუოღო- რა დასაბუთებდა.)

რას.) ოცე წლის მუშაობის განმავლობაში — მეცხრე სამუშაო ადგი-
ლი. ეს ხომ ნუკარდება!

სამიყო. რას ნიშნავს „რეკორდი“? კარგი სიტყვაა, თუ ცუდი?

ქაღალტონი თუოღოჩა. რეკორდი უმაღლეს შივექს ნიშნავს. კარგია, როცა
განსწავლულ კოლეგას შეხვედები.

სამიყო. მეზე, განსწავლულმა კოლეგამ სადამი არ უნდა თქვას?

ვეტირანი. გამაჩლობათ, კოლეგებო. მოხარული ვაა თქვენი ნახვის. მე
მკვიდა — ვეტირანს მეძახის.

სამიყო. არ ვიცო, რას ვეძახიან, ოღონდ ჩვენთან ცუდ სიტყვებს ნუ ამ-
ბობთ!

ქაღალტონი თუოღოჩა. სამიყო, არც ვეტირანია ცუდი სიტყვა, ვინც ცი-
ხანს და კარგად მუშაობს, ვეტირანს ვძახიან.

ვეტირანი. იმას მოგახსენებდით, პატივდღეული კოლეგებო, რომ ოცე სა-
მუშაო წლის განმავლობაში — მეცხრე ადგილი — მართლაც რეკორ-
დია. ახლა ერთი სურვილი მაქვს — მარეშ მეთუ ზღვრებზე აღმოჩნ-
დე, მაშინ კი მოხეტიალე ვეტირანს დავაძქვევ ჩემს თავს. კარგი
სახელი იქნება, ანა? განსწავლულმა კი ნამდვილად არ მაკლია. — ჩე-
მი მესამე პატიონი პროფესორი იყო. თქვენ ნუ შეშოვთღეობით, არც
„პროფესორია“ ცუდი სიტყვა. პოდა, აო, იმ პროფესორს ძვირად უყ-
ვარდა სამზარეულოში, ჩემს ვაჟებზე ჯიჟმა და თავის განსწავლულ
მეგობრებთან კამათი. რაც ვიცო, სუდი იმ სამზარეულოში ვისწავლე, —
უმზისტინციადობში, აპოკალიფსი, აკადემია, ფილოსოფია, სკეპრო-
ზი, მეცნიერული კომუნიზმი, კუქის პენფორაცია, ინტინციაციონადი-
ზმი, პნოპტია, პოპოლქისუადობი, პნოპტია...

ზილო. ერთი სიტყვა ვაგივე — კუქი.

სამიყო. ამ სიტყვებშია თავერუ დამეხვა. აი, ახლა შეიძლება წავიქვე-
ვარც ერთი არ იყო საგინებელი?.. ხომ არ ვაგინებორებდით?

ქაღალტონი თუოღოჩა. რა საჭიროა გაჩიორება. სამიყო, როგორანდებით ამ
სიტყვების მნიშვნელობას ავიხსნი. სათუადნი განსწავლულბაა, ბატი-
ნო ვეტირანია.

ვეტირანი. ვმაღლობთ. თქვენ კი, ქაღალტონი სამიყო, ქაღალტონი აღუქ-
სანდნა, მოგახსენებთ ერთ სიტყვას ამბავს...

სამიყო. აღუქსანდნა? მე ვარ ქაღალტონი აღუქსანდნა? დიდი მადლობა. ეს
რა კარგი სახელი დამიარქეთ — აღუქსანდნა. რა კარგად უღუქს! მე
მეოცე, აღუქსანდნა — სკვა, ერთი შეხედუთ დამამ სახელებზეა მე-
რად სჯობია.

ვეტირანი. თქვენი სახელი, სამიყო, — აღუქსანდნას შემოკლებული ფორ-
მია. არ იცოდით? უკეთესსაც ვეტირეთ... (უღუქ შეიცივებდა, გაიარინ-
დებდა, დაიძაბებდა.) მადლობა ორას ოც და ფრუონის სიწმინდეს! აი,
მოვიქს! მოვიქს! ვიქს!

ჩაიბთქება მუქი, ძრავა... მეზე ვეტირანის ღმობავრდნა და ვეტირანი ნელ-
ნელა გამთეხბრდებდა.

ვეტირანი. აი, ამ ძროს ვამბობ ხოლმე, რომ მუშაობას ჯერ კიდევ აქვს
აზრი... ჰო, იმას მოგახსენებდით... რას მოგახსენებდით? აი, სკდე-
რონი... ოცე წელი ცოცხა არ არის. სახელებზე ვამბობდით, ანა?

თქვენ ქაღალტონი აღუქსანდნა მამანდებით.

ზილო. მე ვიდე — ზიღებრტი მქვია.

ქაღალტონი თუოღოჩა. საერთოდ ქაღალტონ თუოღოჩას მეძახიან, თქვენ
კი ნებას ვერთავთ, თუა დამიძახით.

ვეტირანი. დიდად მოხარული ვახრავართ თქვენი გაცნობით. ახლა, ძვირ-
ფასო კოლეგებო, იქნებ ისიც მიბრძანოთ, ეს რა ადგილია, აქ რატირ
ვიმყოფებით...

ზილო. ეპე! არც შენ არ იცი? აი, ყველაფერი ვიცო.

ვეტირანი. ყველაფერი — არავინ იცის, ბატირონ ზიღებრტი. მამანდაბი-
გამობის, რომ ჩვენ არ ვიცით, აქ რატირ ვართ, რა დანაშნულებს
აღვებზე ვართ... უკაცნავად და, ცანდილები მრანდებით? ანა.

სამიყო. იფიქრეთ, ოფიქრეთ, ბატირონ ვე... ვე... იქნებ თქვენ მათნე მი-
ხედეთ რამეს.

ვეტირანი დათუოღოჩას ვარემის. შეშოვლის სკეპსა, გაზომვის მცირეებს
შონის აღვლეს, მუქდებდა და დამანაშუე დამბლთ ამბობს.

ვეტირანი. ვერაფერს მიცხვდი.

ზილო. მამ, მე რაღა ვთქვა. ისე, ვიფიქრე, იქნება ბოხტინულის საწყობი
აქ ვადმორტიროს აღმტრტიმა-მეთქი, რა რა ვიცო.

ვეტირანი. თქვენს პატიონსაც აღმტრტი ქვია?

ზილო. მამ. ჩემი პატიონი აღმტრტი მადამის უფროსია.

ქაღალტონი თუოღოჩა. ჩემს პატიონსაც აღმტრტი მქვია.

ვეტირანი. ჩემს ბოლო პატიონსაც.

ყველაში შეხედუენ სამიყო, რამდენად მხრებს ამჩინებს და უბრის ნიშნდ
თავს გააქვებს.

ქაღალტონი თუოღოჩა. აღმტრტი ახადამანდა, ცოცხა შევადარაფრებულ.

თევერი უყვანს მადამს.

ზილო. ვეტირანი.

ვეტირანი. დიან, დიან.

ქაღალტონი თუოღოჩა შიღის თავის მადამის, და, მადამის სამადლობა
გაიბეღობნა. აღმტრტის სამადლეს აქვესებს ზიღობს და მბრტყებს.

ქაღალტონი თუოლორა. ამ სიმაღლეა, და სიარული ასეთი იცის. (ვაიკვინს.) ზილო. ჰო, უბრე დაძის ვაჟხორი იხდაურით... თანაც ასეთი დაპარაკი იცის, (სწინაფაღ, გაუბრალებლად მიყვინს სიტყვებში.) გამარჯობა მიჭო ჩემი ვარი როდის უნდა მოიტანო ხვალე არა ისა დღესვე მიჭინ-ღება გაიგე მიჭო... ხო უბრე დაპარაკებს?

ვეტიჩანი. დიან, დიან. უმჯობედ ვე არის. ახლა ვაგვანადიშოთ სიტყუაცია. აქ ჯერ-ჯერობით ამ გაუბრალებლად დანიშნულების ოთახში ვიმყოფე-ბით სამი კოლეკა, რომელთაც უნთი პატრონი გვყავს, ერთი პატრონი ვეყავდა.

ქაღალტონი თუოლორა. აი, ეგ უნდა ვაგვიოთ. აღბრტო არის თუ არა ძველ ჩვენი პატრონი.

საშიოკო. მაშინ მე რატომ ვარ აქ?

ვეტიჩანი. არ ვიცით. ჯერ ეს ამბავი ვაგვანადიშოთ. მაშ... საწყობი — ანა, სახელოსნო — არა, სახი — არა...

ზილო. ეგ როგორ ვამოდი... მე სასახურში ვმუშაობდი, ეს — სახეში, შენ რომედ სახეში მუშაობდი? (მიმართავს ვეტიჩანს.)

ვეტიჩანი. აი, სწორედ ეგ არის საინტერესო. იცით, კოლეკა, მე არც ახად-გამრდობაში ვითვლებდი განსაკუთრებით ძვირ და კარგ მაცვირად... თქვენ არ გემხსლოვებდათ, მაგრამ ადრე ჩვენი ყოფა — უფრო ადვილი იყო... და მეც მიმაჩვიეს სახიდან — სახეში ვადსავდა, ძირითადად — ვაქინავებით. ჰო, მე ძალიან დიდას ვიმუშავე ვაქინავებით, ძირითადად — სტუდენტებთან, ახადგამრდა ცოლ-ქმანთან, მხატვრების სახელოსნოებში... ორ წელიწადში სამი მხატვრის სახელოსნო მოვიარე... ესთეტიური აღქმაც მაშინ გამომხადგდა... აღბრტის სახი, სადაც მე ზოლოს ვმუშაობდი, ნაქინავებს ჰვავდა, რადგან ის, ძირითადად თქვენთან ცხოვრობდა, ქაღალტონი თუოლორა, ჩემთან კი საქმიოდ, დროს ვასახურებდად მოდიოდა — ამანავებთან ერთად... კარტსაც ხშირად თამაშობდნენ... ხშირად ქაღალტონი მოკვამ-და აღბრტს... იმ ქაღალტონიდან მხოლოდ ერთი იყო კარგი, რადგან საფუძვლიანად დამასუფთავა, სხვა ქაღალტონი კი სუდაც არ აწუხებდათ, აი, ამ სისქე ყინული რომ მედო საყინულიში. იმ კარგ ქაღალტონთან ასე უთხრა აღბრტმა — თუ ვინდა, სამი-ოთხი თვე აქ იცხოვრეო, თუშეცა ერთ კვირამ ვავად... დიან. ეგრე ცხოვრობდა აღბრტო ჩემთან.

ქაღალტონი თუოლორა. ეს აღბრტო ვინ ყოფილა. სახეში, თავის ცოლს ასე ვუბნებოდა — სასახურში ვიყავო, თათბირი მქონდაო, საქონელი მივიღე და იმითი დამავიანდაო.

ვეტიჩანი. ამა, სიმაღლეს ხომ არ ეტყოდა... რა მოხდა ისეთი, რომ ჩვენი ყველანი აქა ვართ? რა აღბრტს მაცვივარი არც სახეში სჭირდება, არც სასახურში, არც ნაქინავებში?

საშიოკო. იქნებ, ეგ თქვენი აღბრტო მოკვდა.

ზილო. მოკვდა? ბრე, ჩვენ რა. პატრონი თუ მოკვდება, ჩვენ ხომ ისევ ვტყულობთ. სხვას ხომ ვჭირებთ, სახეში და სასახურშიც.

ვეტიჩანი. მატონი ზიღებტი მართლად მრძანებდა. სიკვდილი არავინ მუშავია. იქნებ, აღბრტო გაქურდეს? თუშეცა, ძნელი დასაჯებელია, რომ სამივე აღბრტს გაქურდეს და ჩვენთაიმი მძიმე აგრესიები წამოიღეს. ანა. ეგ სისულელეა. ამა აღბრტმა ჩვენი თავი აღბათ კარტში წავიღო, მას ხომ ძალიან უყვარს თამაში.

ქაღალტონი თუოლორა. კი, სწორია. უყვარს.

ზილო. ბრე, რაღა ჩვენი თამაშებდა. მაგ აღბრტს ფულიც ბეგრი აქვს, მანქანაც ჰვავს და რა ვიცო... ამ ძველ მაცვივებს ვინ მოუკვება...

ქაღალტონი თუოლორა. მე არა ვარ ძველი!

საშიოკო. კარგი, მაშინ მოთხარით, მე აქ საიდან ვაგვჩნდი? ზილო. უკი შენ ვინა ყოფილხარ! გაჩნდი, რა! ხომ ვართ, რომ არ ვიცით! არ ვიცით! და ვერც ვაგვებთ, იმით, რომ ჩვენ არავინ არ ვართ! ჩვენ მართლ იმას ვხედავთ, რასაც ვხედავთ... ვამოგვითარა ვართ! ჩვენ და არ ვიცით რა ხდება ჩვენს თავს... ხომ ხედავთ, რომ ორას ვენ არ მოგვიმორჩეს, ხომ ხედავთ, რომ ოთახში ვართ და არა სანათს ან მოგვიმორჩეს, ხომ ხედავთ, რომ ოთახში ვართ და არა სანათს ვეუფ, ამით — ვაწყინებ, რაც იქნება, — იქნება.

საშიოკო. როგორ დაწყინებდი? მე აქაურობა ძალიანაც მომწონს, თანაც, მართლ რომ არ ვარ და თქვენთან ერთად რომ ვარ, ესეც მომწონს, მაგრამ, ვაითუ ნაწილებად დაშლას ვუპირებენ? ვაითუ აი, ახლა რომ მიდიხეს იმ მუშებრიდან დიდი ქანსალები უჭირავს ხეში და ასე ამბობს: თითო! მაცვივრის დაშლას მიხდა! მაცვივრის დაშლას მიწყურია! წავიდი ახლა და ის პატარა მაცვივარი სუდ ნაწილებად დაგვიყო!!! მერე მე რაღა მუშევრება...

ზილო. რაც იმით უნდათ, ის იქნება.

საშიოკო. სრულ წესრიგში არ ვარ... სრულ წესრიგში არ ვარ... აი, აქ ისევ მგვირს, აქ კიდევ ძალიან ვაგვმცხადო, და მე მინდა.

ქაღალტონი თუოლორა. მეც შეუძლოდ ვარ, ცოლათი. ვეტიჩანი. პროდუქტი რომ მოეტანათ და გაცივება დაგვეწყო, რა თქმა უნდა, დაემშვიდებოდით, მაგრამ ახლა გავრკვევიდ მდგომარეობაში ვართ. მართალია, ვიშუაობით, მაგრამ ცხარეები ვართ. სხვათა შორის, ცხარეებზე მუშაობა არ არის კარგი ჩვენი ჯანმრთელობისათვის. ზილო. ხომ ვმუშაობთ. ეგრე კარგია. არ ვინდათ წუწური. მოდით, რამე ვითამაშოთ, გამოცნობა, ან რა ვიცო, ეგრეთ რამე. მე გამოცნობას თამაში მიყვარს.

საშიოკო. რა დროს თამაშია.

ზილო. სხვა რა საქმე ვაქვს? რა, მარწყვის ტორტს ავირებ, თუ რა.

საშიოკო. არც შენ ავირებ ანანასებს... ხუთი წლის ნარჩენებითა ხარ სავ-

სე. აბა, გამოტყედი, ერთხელ მაინც თუ ხარ საგუდრადგუდოდ გასუფთა-
ვებული.

ზიღო. რა ჩემი მზავია, მე ხომ ვერ ვაფავეთებ ამას!

ქაღბატილი თუღლონა. შეეშვი, საშიკო, მაგას თავისი ვაჭირვეზაც ეფლავა.
საშიკო. რა ვაჭირვეზა?... აპ! კონდაში დამავიწყდა. იცით, მატონი ვეტი-
რანო... რა სასაცილო ამბავია... თურმე ამ ჩვენს ზიღოს... რა სასაცი-
ლო ამბავი უნდა ვითხარათ... ამ ჩვენს ზიღოს თურმე არასოდეს ვქო-
ნია ნეტიარების წუთები.

ვეტირანა. ხდება ხოლმე. (ზიღოს გაძს ჩემოუვდის) აღბათ, მატონ ზიღ-
მერტილ ასეთი საბუშო სისტიმა აქვს, ჩვენგან განსხვავებული. ეტილ-
მა, ასეც უნდა იყოს. ვასაკვირი, მე მეგონი, არაფერია.

ზიღო. (გახანრებულია.) ეს ბიძა მართაღს ამბოშს. აბა რა! საჭირო რომ
ყოფიდიყო, მაშინ მეც მექნებოდა, აბა, შენსავით ფანთხადი რომ
დავწყყო, ხომ სუდ დაფანგვევ ვაქაურობას, ამხერა ვარ და... შენ კიდე,
... არცა ჩანხარ... ქო, კარგი, ნუ იბუტიები. მოდი, გამოცნობა ვითა-
მაშით.

საშიკო. რა გამოცანა უნდა მოთხრა შენ, რომ მე ვერ გამოვიცნო.

ზიღო. არ, ეს გამოცანა: აბა, არის, მაგრამ თითქმის არც არის. გამოიცანი.
საშიკო. არის, მაგრამ თითქმის არც არის...

ქაღბატილი თუღლონა. აბა, როგორ არის საქმე, საშიკო?
ვეტირანა. არის, მაგრამ არც არის...

საშიკო. უუჰ! ვაგვცხედდი ამდენი ფიქრით!

ზიღო. არის, მაგრამ თითქმის არც არის...

საშიკო. აბა, მე რა ვიცე, არის თუ არ არის... რას ვადაძეკ-
დე. სხვამ გამოიცნოს.

ზიღო. (მომართავს ქაღბატილი თუღლონას.) შენ გამოიცნობ?

ქაღბატილი თუღლონა. რა, გამოცნობას ვთამაშობთ? აქამდე არც ვისმენ-
დით. აბა, მოთხარი, ზიღო, რა გამოცანაა.

საშიკო. ძაღლიანაც კარგად ვცისმენდით. სჯობია აღლართი, რომ ვერ გამო-
იცანით.

ქაღბატილი თუღლონა. მე კი გამოვიცანი, მაგრამ, მაინტერესებს, რა ვა-
სუხს ვეტირანის მატონი ვეტირანა.

ვეტირანა. რა უნდა იყო? ფილოსოფიური პარადოქსია?

ზიღო. პარა... ემ კი არ არის, ჩვეულებრივი მინაა, შუშა. არის, მაგრამ თი-
თქმის არც არის, იმის იქითაც ყველაფერი ჩანს. ვაიგე? (მომართავს
საშიკოს.)

ქაღბატილი თუღლონა. რა თქმა უნდა, მინაა. მაგის გამოცნობას რა უნ-
და, საშიკო.

ზიღო. ვერ გამოვიცანით. მაშინ მეორესაც მეტყვი.

საშიკო. კარგი, მეორეც იყო, ლღონდ ეგეთი სისუდუნე აღარ თქვა.

ზიღო. აბა, გამოვიცანით — მიღის... მოღის... (თვითონაც ვაიღის აქვით-
იქით.) მიღის, მოღის, მაგრამ მაინც ადვილზე დვას.

საშიკო. (აღშფოთებულია.) ზიღო! აბა, რა სისუდუნე ამბოში თუ დაღის,
როგორ დვას?

ვეტირანა. ეს კი ნამდვილად ფილოსოფიური პარადოქსია იქნება — დრო-
ისა და სივრცის შესახებ.

ქაღბატილი თუღლონა. რატომ ვეაწვდები, ზიღო?

ზიღო. (გახანრებულია.) მე ესეთი გამოცანები ძალიან ბევრი ვიცე. ჩვენ-
თან, მაღსიამო, სურ გამოცნობას ვთამაშობდით ხოლმე.

ქაღბატილი თუღლონა. ვინ? შენ და ადვირტი?
ზიღო. აბა, რა სისუდუნე ამბოში ადვირტი ჩვენი ენა ხომ არ ესმის... ვრ-
თი ძალიან ვეკვიანი საბეჭდი მანქანა არის ჩვენს მაღსიამოში, გამო-
ცნობის თამაშიც იმან მასწავლა...

საშიკო. აღარ მინდა ემ თამაში,
ვეტირანა. რა დრო მაგ გამოცანის დედაზირი? დროისა და სივრცის მანა-
დუღობა, არა?

ზიღო. არა, კარგი. ვაადებ — მიღის, დახურავ — მოღის, მაინც ადვილზეა.
ქაღბატილი თუღლონა. არც ისეთი რტირედა ყოფიდა ეს ჩვენი ზიღერ-
ტი...

ვეტირანა. თუ ვნებავთ, რაიმე ამბოში მოყვებით...
საშიკო. სიყვარულზე მოგვიყვით ამბოში, მატონი ვეტირანა, ვეტირანა
გინდობე... ცნებები, განხორება... ძალიან მოკვარს ეგეთი ამბე-
ბის მოსმენა.

ვეტირანა. სიამოვნებით... აბა, შევაძლოთ ჩვენი მესიერება... რამდე-
ნა ამბავი ვიცოდე... თუ ვნებავთ, ერთ ძალიან საინტერესო ამბავს
მოგყვებით, ჩემს პატრონებზე, ახანდაზირდა ცოდ-ქმარზე... ჩემი
მესუთე სამუქალი ადვირის პატრონებზე...

საშიკო. სუფიანი ამბავია?
ვეტირანა. საჭილო.

ქაღბატილი თუღლონა. საამოგნებით მოგისმენთ.
საშიკო. ლოლნე, თუ შეიძლება ნელა, აუჩქარებლად მოგყვით... იცით
როგორ? დაწვინდებით. იმან რა უთხრა, ამან როგორ უპასუხა, ამო-
რგვრა არ დაგვწყვიდეთ, და ცნებები... სიყვარულის ფიცი და ეგეთი
კარგი რამეები... თუ თქვენ ამბავში ვინმე მოკვდება, ობოც დაწვი-
რებით მოგყვებით, ვინ როგორ დაიჭინა, ვინ რაღონი სიტყვები
უთხრა სამუქალი განხორებისას... არ, მე უკვე ტირილს ვაპირებ,
თუმცა არ ვიცე რა ამბავი უნდა მოგყავით...

ვეტირანა. ცხოვრებისეულ ამბავს მოგყვებით. რასაც თვითონ შევესწარი.
ქაღბატილი თუღლონა. მე მოკვარს ცხოვრებისეული ამბავის მოსმენა. ამით
სიბრძნე და გამოცდილება მემატება.

455

ვეტიწანო. დიას, დიას, დიტიწანო, რა თქმა უნდა, ძალიან კარგია, მაგრამ ცხოვრებისეულ ამბებს სურ სხვა შინაგანი ძალა და მომხიბლობა აქვთ...

გიგო. გამოცნობას აღარ ვთამაშობთ?

ვეტიწანო. სხვა დროს, ჩემო ზოდებნტი დიას, ჩემი მეზუთუ პატრონები — ახალგაზრდა ცოდ-ქმარი იყო. მათ ძალიან უყვარდათ ერთმანეთი... საშოკო, რას ნიშნავს „უყვარდათ“, რა, უკვე დაიხოცნენ?

ვეტიწანო. არა, არა, უყვარდათ-მეთქი იმითი ვამბობ, რომ მე იქ აღარ ვარ. ეს ამბავი წარსულში მოხდა.

საშოკო. ახლა აღარ უყვართ ერთმანეთი?

ვეტიწანო. ცოცხალი არა... ახლა აღმა უფრო მეტად ეყვარებათ.

საშოკო. საიდან იცით, რომ ახლა მათ უფრო მეტად ეყვარებათ ერთმანეთი? თქვენ ხომ იქ აღარ მუშაობთ?

ქაღალტონი თუღოლა. საშოკო!

საშოკო. რა, თუ ამბავს გვიყვება, ყველაფერი ხომ უნდა გავიგო... რად მინდა ისეთი ამბავი, სადაც რამეს ვერ ვიგებ... მე ხომ უნდა ვიცოდე, აი, ახლა, ამ წუთას, ის ცოდ-ქმარი ცოცხალია თუ არა, ერთმანეთი უყვართ თუ არა... მერე კი მათი სოციალურს ამბავსაც სიამოვნებით მოვისმინებ...

ვეტიწანო. დაწყნარდით, აღუქანდრია ისინი კარგად ანაინ, უკვე სამი ბავშვი ჰყავთ, მაცივარი სურ ახალი აქვთ, აი, თუას მსუავსი... მეტი რაღა უნდათ სრული ბედნიერებისათვის...

საშოკო. ემ ხომ ბუნდური ამბავია... თქვენ კი სევდიან, ცრემლებიან ამბავს დაგვამბობთ... მაგ ამბავში რა უნდა იყოს სატირი...

გიგო. ტირილი რად გინდა?

საშოკო. ოჰ, შე მართლა ოტიროვებ, შენა!

ქაღალტონი თუღოლა. ჩემსაგეთ ახალი, ცინცხალი, საუკეთესო მაცივარი, სამი ბავშვი, სიყვარული, უნდობლობისთვის... ეს მართლაც ძალიან ბედნიერი ამბავია... საშოკო, იქნებ მატონ ვეტიწანას მოაყოლო ეს ამბავი, და თუ მათინც და მათინც ტირილი გინდა, ბუნდურებისაგან ოტირი...

საშოკო. კარგი, ეგრე იყოს...

ვეტიწანო. ეჰ, ჩემო აღუქანდრია, საბოლოოდ ყველა ბუნდური ამბავი ხომ მათინც ძალიან სევდიანად მთავრდება... ყველას ამბავი სევდიანად მთავრდება... იმას მოგახსენებდით, — ჩემს ქალიშვილს ორი ვიწრო ცხოველი, რომლებსაც ერთმანეთში დიდი მტრობა ხქონდათ, ადრე-შუაპლად არ მახლოვს, როგორ დაიწყო მათი მტრობა. თუ არ ვცდები, ერთი გვიანის ახალგაზრდამ მეორე გვიანისა მოკვდა, მოედანზე, დიდი დანით... ისიც ახალგაზრდა. მერე, მოკვდილის გვიანის კაცებმა გვერე-

რის გვიანში მოკვდეს ვიღაც და დაიწყო ეს სისხლიანი მტრობა. ბევრი მოკვდეს, ბევრიც — დასახიჩრეს...

ქაღალტონი თუღოლა. ადამიანები — ნამდვილი ცხვილისკლანდები არიან. ვეტიწანო, დიას, სასტიკნი და დაუუნდობენ. მაგრამ, ცხოვრებამ ისე იხეშა, რომ ერთი გვიანის ვაჟს, რომელიც, შუაგვიანდაც მეორე გვიანის ქაღალტონი, ჯუღოვტა. სწორედ ისინი იყვნენ ჩემი მეზუთუ პატრონები. გიგო, მოდიან.

ქაღალტონი თუღოლა. სწორია, მოდიან.

მეიბოლს პირველი მუშა, დათვლის მაცივრებს, შეაქოვებს, გადის.

ქაღალტონი თუღოლა. ნეტა, ვიცოდე სად ვარ... ვითომ, ეს იყო ჩემი ახალი პატრონი?

გიგო. შენთვის რა მნიშვნელობა აქვს.

საშოკო. თუ შეიძლება, გავიმედოვნებ იმ ამბავი.

ვეტიწანო. სიამოვნებით. ჯუღოვტას სახელს ერთი უზარმაზარი ათვანი აქვს. ერთ მშვენიერ საღამოს ჯუღოვტა ათვანზე იდგა და ბუნების მშვენიერებით ტკბებოდა. მივიდა რომელი — მორცხვავი, მოკრძობილად და თავის საყვარელის შესახებ დაუწყო საუბარი, და იქ, იმ აოგანზე ახალგაზრდებმა ერთმანეთს საბუდამო საყვარელის ფიცი მიხვეს...

საშოკო. თქვენ საიდან იცით იქ მუშაობდით, ადამი, იმ ათვანთან და მათი დახარაჟი გუქმობათ, არა?

ვეტიწანო. არა, მე მშინ სურ სხვა პატრონი მყავდა. ეს ამბავი მერე ვა-ვიმე ჯუღოვტასაგან, როცა სამზარეულოში უყვებოდა თაფის ამბანავ ვოგონას.

საშოკო. ახლა გასაგებია, მაგრამ თქვენ მათინც დაწვრილებით არ ჰყვებით. საყვარელის ახსნა ხომ მრავალიანადად შეიძლება... როგორ უთხრა იმ რომელიც ჯუღოვტას — მე შენ მიყვარხარ, ჯუღოვტა, თუ ასე — თქვენ ჯუღოვტა ჩემო საყვარელი! შეიძლება ასევე — ჯუღოვტა ბუნდური ვიქნები, თუ თქვენ ჩემი მეუღლე გახდებით! როგორ უთხრა? და ჯუღოვტამ როგორ უპასუხა?

ვეტიწანო. ჯუღოვტას პასუხი კარგად მახსოვს — ოჰ, რომელი, რად ხარ რომელი...

საშოკო. (ვაოცებუდია.) ემ რა პასუხია? ოჰ, რომელი, რად ხარ რომელი... ჯუღოვტას აღმა, აი, ასე უნდა ეპასუხა: შენ მოვიფიქრებ, მშობლებს მოვუთხარებ... ან ასე — რა კარგია საყვარელი! პასუხი აი, ემ იქნებოდა.

ქაღალტონი თუღოლა. ჯუღოვტა! ისა... საშოკო! ადამიანებს მათეს, სუ ასე-წავიდ სიყვარულის საქმეს... და მატონ ვეტიწანას, რე-წავიხირობ თხრობას.

საშვიკო ბოლომის ხომალად პირზე მოთვარეებს ხელს.

შიგო. მოდრიან.

შვიკოს ორი შუშა. ისევე ჩამოთვლად მადურებებს. შვიკო-წიგნებზე

შიგო. ხომ ნახეს, რომ კარგად ვებუშაობთ, შიგრი რაღა უნდათ? ამდენ შვი-
მოწმებებს ისა სჯობია, რამე მოვევითაწონ და გავცავთებობინო. ამდენ-
ნი ხანია ცანციელები ვართ.

შვიკოები წინ გაბოლდნენ, მუხუჭებზედ იწვევებენ ერთმანეთში წაპარაკს. ზან ერთ-მა-
ციკარზე ანიშნებენ, ხან მფორეზე, როგორც ჩანს, კამათობენ

საშვიკო. ნეტია, რას ვფიქროვებენ.

შიგო. ამა, არ დაპარაკობენ, მფრე რა ვაქოვით.

საშვიკო. იქნებ, ახლა ერთი ეუბნებია შეიგნეს — მოდი ეს მაცვიტრები ნაწი-
ლებად დავშალოთ... (გაიცივნებს.) რა სისუბილეა, ვერე რატიომ ეტიყვოს...
ქაღალტონი თულორა. ჩვენ კარგად ვებუშაობთ, კარგად ვამოვიყურებთ...
რა უნდა მოხდეს... აღმათ, სხვა აღვიღებ ვადამევიყვანენ, ან, ჩვენს
მეგდ აღვიღებზე დავგვამრუნიებენ. ასე იქნება.

საშვიკო. მე აღარ მიხდა ჩემს პატიონთან! მე აქ მიხდა ყოფნა!

შიგოები ერთ შუთახმდნენ. პირველი შუშა თვალებს დახუჭავს. ხელს გათშვიკოს.
შვიკო შუშა დაატრიალებს. როცა პირველი შუშა გაჩნდება, აღმოჩნდება. რომ
ქაღალტონ თულორას მადურებზე ანიშნებს.

ქაღალტონი თულორა. დიან, მე მივდივარ. (დადებია იმ პოზიში, როგორ-
მეც ჩართეს — მარჯვენა მელას მონდენდოდ დაიჭიქს, თითებს და-
მზად ვაშდის.) სუდ მადე ჩემს კეთილმოწყობოდ სამხარეულოში ვიქ-
ნები, ჩემი დასახდისი ამავსებს ნაირ-ნაირი მადარბანსხლოვანი
პროდუქტით, და ჩემი მუშაობა ისე მშობად და შედენივად ვავრძე-
დება, როგორიც ამ... უცნაურ დღეებზე იყო. (მუცხი ქაღალტონ თუ-
ლორას მაცვიტრებს შვიკოებზე, თითქოს სიძინებს უსინჯავენ.)
ფრთხილად, თუ შეიძლება... სასიამოვნო იყო თქვენი გაცნობა, ყვე-
დასი. ყოველთვის შემხსოვრებით. გუდ მწყებება, რომ რომისა და
ჯულოტიას ამზავი ბოლომდ ვერ მოვიხსინე. ნახვამდის, მატრიკო,
მეტრინაო, ნახვამდის, საშვიკო, ნახვამდის, ზიღბები... ისა, საშვიკო,
ამა კი გეტიყვი — მე უკვე სრული შვიკო ჩვიდა, რაც ვებუშაობ... შვი-
კო წიგნი. და ერთიც მიხდა ვითხრა — როგორც კი მარწყვის ტროტი
მოძიქანენ ხოლმე შესანახად, ყოველთვის შენ ვამახსენებდი და ვი-

ტყვი — ნეტა სად არის ახლა ჩვენი ადგიქანდრა, როგორი პატიონი
ჰყავს, როგორ მუშაობს-ვეთქი...

საშვიკო. შვიკო წიგნი ვართ? ექვტი თუთასაც არ ჰგავხარ, თუა.
ქაღალტონი თულორა. ვამდობთ, საშვიკო.

ქაღალტონ თულორას მიუახლოვდება შუშა. მის თათებს ნელა გაბიჭვებს უკან,
ქაღალტონი თულორას მისივე რახქვას თვალებს. თავს ჩავიწვლივს. შუშა მატრიკოს
ხელს და უკან. მაცვიტრის მოვიყვას. ქაღალტონი თულორას ახლა მადურებს ჩვენი-
დება. შუშებს მაცვიტრის ვაჭით. ქაღალტონი თულორას ვამყვებს.

საშვიკო. ჩვენ ხომ ყველამ ვიცით, რომ ქაღალტონ თულორას საქმე კარ-
ვად იქნება, მაგრამ, მაინც ვტირი. რატიომ ვტირი, შიგო?

შიგო. ეჰ, ნეტა ჩვენე ვიყოთ მაგ თუას ბედში...

ვეტირანი. ძალიან სასიამოვნო იყო ქაღალტონ თულორას გაცნობა.

საშვიკო. მეც ძალიან, ძალიან მომიწონა ქაღალტონი თულორა, მადრამ,
იცით, ცოტა დიდებულა... თუმცა, მე რომ ეგეთი ვიყო — მადრი,
დამაზი, ვანაწავდული, მეც რომ ეგეთი წარმომება და მდგომარეობა
მქონდეს... მე უანესი დიდებულ ვიქნებოდი. ჩემთვის ვდამჯობდი აო,
ასე, თავიწიუღად და აიავის დავეღაპარა კბოდი. ეჰ, რა ცუდია, რომ
წაიყვანეს. მერე, მერე რა მოხდა, მატრონ ვეტირანო, რომელსა და
ჯულოტიას ამზავი როგორ ვავრძიდდა?

ვეტირანი. სად შეიქნდით? აო, აიგნის სცენაზე.

საშვიკო. რომელი და ჯულოტია დამაზები არიან?

ვეტირანი. რომელი და ჯულოტია? კი, ძალიან. ახადვანდები, დამაზები, ვა-
ნათლებლები, კარგად აღზრდილები... სუდ ხელჩავიქმნილები და დიან
ცხოვრების ვმაზე... მათ ყურებსან არავერი სჯობია. ერთმანეთს სუდ
მტრეებვით ელულებიან.

საშვიკო. რა კარგი იქნებოდა მათთან მიეშუშავა... მეც ხომ მედნიერი ვიქ-
ნებოდი მათ ოჯახში. ამა, ჩემი პატიონის დაჯდომად სახე რომ
ვამახსენებდა ხოლმე... სუდ ბუზლუნებს, სუდ მხეშობას... ეტიყვობა,
უქროციო სუპებმა და ცუდმა ზოსტინეუდმა იცის ხასიათის ვაჭუჭუბა.

აო, კვდავ შეგაწყვეტივთ ამის მოყოლა.

ვეტირანი. მოკედ, ვაიგნეს მშობლებმა მათი სიყვარულის ამბავი და სას-
ტიკო უარი თქვეს. არავითარ შემთხვევაშიო, — ასე ამბობდნენ, თუ-
რბე. ჩვენ მოსისხდენ მტრები ვართ და ასეც დავიწვითო. მაშინ სა-
ბნალო შეყვარებულმა ვადამევიტეს საიღუბლოდ დამეწიათ ჯვარი,
მაგრამ, საუბედუროდ, ისე მოხდა, რომ ჩვენმა რომელი ჯულოტიას
საყვარელი ბიძაშვილი მოკდა, მოედანზე, დიდი დანთ... რა უნდა იმ
ბიძაშვილს? ვამდობ... ანა, მერეკვიო თუ ტიბატი, აღარ მახსოვს...
საშვიკო. ეს რა საშინელი ამბები ხდება ჩვენს ქაღალტონ! მე კი არავერი ვი-

ცოდი... რა უბედურებებია... საცოდავი ჯუღიერება! სატირლომ საყვარელი ბიძაშვილი მორუკა! უბედურნი! უბედურნი!

ვეტირანი. დიხ, ასეთებიც ხდება ცხოვრებებში.

სამიყო. აღბათ, როგორ ტიროდა საწყადი ჯუღიერება, როგორ იბედურებოდა! ჩემი საყვარელი, ჩემი ერთადერთი, ჩემი უბედურ ბიძაშვილი ჰამდელი. ვინ მყავდა შენზე უკეთესი ამ ცხოვრებაში... ვინღა იქნება ჩემი ბიძაშვილი, ვინღა გამომიწვიდის დახმარების ხელს... აჰ! ასე ტიროდა, აღბათ, არა?

გილო. (შეუწუებულად.) ვერ ანის ემ კარგი ამბავი. კი მაგრამ, იმ მიზეზად იყავი, რომ ვე ბიჭი იმ გოგოს ბიძაშვილი იყო?

ვეტირანი მხრებს აჩეჩავს, არ იცის.

სამიყო. ახლა რაღა მნიშვნელობა აქვს მავას... საწყადი ჰამდელი მორუკის, მიწაში ჩასაგუნეს... რამაში სახელია ჰამდელი... მორუკის, მიწაში ჩასაგუნეს... და ამის მეტი, ბატონო ვეტირანი, ჯუღიერებას კიდევ უყვარდა რომელი? ჰამდელი მიწაში იყავნება, ჯართად იქვეა, და ჯუღიერებას მანაც უყვარს რომელი... ძვირად უყვარები ანინ ჩვენი პატირონი. აი, ნამდვილად ქვეყის სასწავლებელი, ცხოვრებისეული სიბრძნით დატვირთული ამბავი. მერე, მერე რა მოხდა, ბატონო ვეტირანი?

გილო. კიდევ მოდიან.

შემოდან მუშები და შემოაქვთ ქალბატონ თეოდორას შაცრის დაწოლი ნაყოლები — ორივე კარი, ჰალატების ოთხკუთხედიანი სინები, ბადლები, ძირის ნაწილი... მუშები ამ ნაწილებს იქ დალაგებენ, სადაც აღრე ქალბატონი თეოდორა იდგა და ისე იწმენდენ ხელებს, თათქის სინსისაგან სუფთაგლებიან. გადიან. სამიყო, ოღონდ და ვეტირანი შეიძინებულები უყვარებენ. სამიყო თვალებზე ხელებს აიფარებს და მიტრობაღდება.

ვეტირანი. ეს რა უქნიათ ამ საზიზღურებს, ეს რა გაუგებობიათ...

გილო. ამა, მაგათვან კარგს რას უნდა ედღე...
ვეტირანი. ამისთანა ახალგაზრდა, დამაზი, კარგი... მორუკის, ნაწილებად და მადეს... რატომ? სადა ვართ, ვინ ხელში ვართ...

სამიყო. აი, თურმე რატომ ვტიროდი...
გილო. მე ვიცის, რატომ დახადეს. მავას სურ ახალი და კარგი ნაწილები ვჭირდა.

სამიყო. გაჩუმიდი! გაჩუმიდი! (თავს დახრის და ჩუჩქულებს.) ორას ოცო და ფრენის სიწმინდემ, ორას ოცო და ფრენის სიწმინდემ...

ვეტირანი გაუბრალებდა. მას ზოლო მიჰყვება, მერე — სამიყო, აუჩქარებლად, მღუშარად შემოუვლიან დაწოლი მაცხოვრის ნაწილებს. შეჩერდებიან. დაყუარებულ, ვიწმინდის მიუახლოვებულ და აუჩქარებლად ბოუნდებიან უკან.

სამიყო. (პაუზის მერე.) თან როგორი განწყობილი იყო! ასე მითხდა — შენო, ჩემო სამიყო, ჩემი ქალბატონო აღუქსანდრო, ისე მომეწონო, ისე მომეწონო, რომ ყველა რთული და კარგი სიტყვა უნდა მანა სწავლო... ჰო, ასე მითხრა, სანამ თქვენ მოხვიდოდით... კიდევ ისიც მითხრა — ასე მეთნიაო... ასე მთნიაო, თათქის ძალიან დიდი ხანია, ვიცნობო. საწყადი.

გილო. ჰო, ეგეთი დაპირაკი იყო, კარგი დაპირაკი...
ვეტირანი. როგორც ჩანს, მათ ახალი ნაწილები სვირდებოდათ, ამიტომაც დახადეს ის საწყადი, ამიტომ ამითიჩრეს...

გილო. არა ეგრე არ იყო! ხომ ნახე, რომ ამას შემთხვევით დაადეს ხელი (მოუთითებს დაშირდ მაცხოვარზე.) შეიძლება, მე ვყოფილიყავი, ან შენ, ან — ეს... შემთხვევით იყო!

ვეტირანი. აღბათ, ჩვენ მოვეჩვენა ასე, თორემ ეგერი შემთხვევით არაფერს აკეთებენ. მაგათ ყოველთვის ზუსტად იციან, რა უნდა გააკეთონ.

გილო. აი, კიდევ მოდიან. ნახე, შემთხვევით თუ არ ამითიჩრონ ვინძე.

შემოდან ორი მუშა. დარჩენილ მადებებს ჩამოიღლიან. მუხრუხარად რამათებიან მერე პირველი მუშა რყვ თვალდაუქმული დატრობაღდება — და ვეტირანი დაადებს ხელს.

ვეტირანი. (ხადისთანად.) აი, ჩემი წასვლის დროე მოსულა. მე კი ნამდვილად არ მემუქრება ისეთი დასასრული, რაც საწყად თვას... ჩემი ძველი რისხვილი, გაცვეთილი ნაწილები ანავის სჭირდება... ხომ ვამხობდი, მეთაუ ადგის ნახვაც მინდა-მეთქი, ახლა ამის საშუალებაც მომიცემა. იქნებ ოდესმე შევხვედეთ, და მაშინ დავამთავრებ რთმისას და ჯუღიერებას ამბავს, და სხვა, ანანადებ საინტერესო ამბებსაც მოვიყვებით... ბედნიერება იყო თქვენი გაცნობა! კარგად მინდადებოდეთ, ქალბატონო აღუქსანდრო, კარგად მინდადებოდეთ, ბატონო ვეტირანი! მე მივდივარ ჩუქორდის დასამყარებლად და ერთი უნდა გითხრათ — აი, იმ სიყვარულის ამბავზე — მათადიც, რომელი და ჯოღიერება ჩემი პატირონი იყვნენ, მავრამ მერე, სურ მოდოს...

მუშები გამოიხადნენ ვეტირანი, რომელიმაც ფრიალს დაიბოკრება მერე მოაპირა. მობრუნდა თვალში დასხვდა, თუი ჩაქინდა და ვიწროდ გასხვდა მუშებს. მუშები სკეინდამ გაუჩინეს მაცხოვარს ვეტირანის ხელს.

ზიღო. ახლაც რაზე ვუძღს ვიფიქრობს გული?

სამიგუო. ანა, რაღამ. ისე კი ცუდაა, რომ ვეღებინანი წაიყვანეს, ამბის და-
მთავრება ვერ მოასწრო. თუმცა, ხომ ვიცით, რომ კარვად მთავრდუ-
ბა — ახალი მავიფანი ჰქონიათ, სამი მავიფვი ჰყავთ, მჭიდვებშიც
დუღუღუნენ... მავრამ საინტიერესო სწორედ ის ნაწილი იქნებოდა —
ჰამდელის სკვდელიდან მავთ ქორწილამდე... თან რა რომელი სიტყვი-
ში იყოს ვეღებინამა! საწყად თულოლონაზე გავიდობთ მეტი იყოს, ვახ-
სოვს, ვეღებინამა რა სიტყვები თქვა? კატარაქტა, ინ-ტიერ-ნაცი-
ონალიზმი... ჰო, ახო... ახოკადიუსი... სხვა სიტყვებშიც მახსენდება...
შენ კი, აბა, ვეღვი ერთი ვერ დაიმასლოვნი! აბა, ვამოტყვი!

ზიღო. ერთი სიტყვა ხომ დავუბნახოვნი? — კუჭი.

სამიგუო. ანა! არა! ეგ, რომელი სიტყვა არ არის. აბა, ის რომელი სიტყვა მი-
თხარი, კუჭთან ერთად რომ თქვა ვეღებინამა. აბა! თუ ვინა, პირველ
პასუხს ვეღვი — კუჭისა.

ზიღო. კუჭისა... ა... ვერა, ვერ ვიხსენებ.

სამიგუო. კუჭისა პირსტატა. აი, რა რომელი სიტყვა ვიხსენებდი ვეღებინამა-
დან. ეჰ, ზიღო, ზიღო, უფრო დავუბნახოვნი უნდა იყო. ვინა, სხვა
სიტყვაც ვავიხსენებ?

ზიღო. ღიღილი ეგონი რომელი ნუ იქნება.

სამიგუო. აბა, ვახსენე — მეცნიერული...

ზიღო. მეცნიერული... პირველი ასო მითხარი...

სამიგუო. მეცნიერული... ა...

ზიღო. ... ეჰ, ვერ ვიხსენებ.

სამიგუო. მეცნიერული პირი-სექსუ-ად-ში! აი, რა რომელი სიტყვებია.
აბა, შენ ვეგონა, იმ შენს სამეჭიდ მანქანაზე ჰკვირანი არავინ იქნე-
ბოდა? აი, საზოგადოებაში რომ იტყვი, ისე, უზრაოდ, ვითამც
არაფერი — კუჭის პირსტატა, მეცნიერული პირსტატაში —
ყვირი სხვათადად შეგეგონება და ვითამცნებ — უყურე, როგორი
გამსწავლებელია, როგორი ჰკვირანი.

ზიღო. ნეტა სად არის ახლა ეგ ვეღებინანი, ვითაუ...

სამიგუო. (შეკაცნად.) ბატონო ვეღებინანი ახლა თავის რეკორდს ამყარებს!
ის კი ანა, მუ მუონი, ისევე რომეუბსა და ჯუღიღებთან მისვლა... ახ-
და, აბა, ახლა ახსენებ ჯუღიღებზე მატონ ვეღებინანი ნაირ-ნაირი ტორტი-
ში...

ზიღო. თბათ რომ უკვე აქვთ ერთი კაცეო მავიფანი?

სამიგუო. ერთი მავიფანი რას ყოფათ! ცოდ-შინაო, სამი მავიფო, სტუმი-
ნები... თნი ყველაზე ცოტაა.

ზიღო. შეიძლება, ეგრევე ანის, რა ვიცო...

სამიგუო. მუ მუონს ვეღებინი. იყო, როგორ იქნებოდა ეგ ამავი? აბა, თ,
რომელი უთხარი თავის მეგობარს — ჯუღიღებზე, ჯუღიღებზე, ჩემი სიტყვა-

რულო! ისე, ჯუღიღებზე რამაში სახედა, მავრამ თულოროსს, და მით

უხეღებზე, ადუქსანდრას ნამეგვილად არა სჯობია... ჰო... რომელი უთხარი,
ჩემო ჯუღიღებზე, ჩემო თულოროსო, მითხარი, კიდევ რა გავაკეთო
შენთვის, კიდევ რით გავახარო. ასე უთხარი. ჯუღიღებში კი აბა, თ
გავუღიმა, აი, ასე. და ნახად უთხარი — რომელი, ხომ ხარ შენ რომელი...
ჩემო კარგი, ძალიან მინდა, რომ აი, ის, ძველი და ერთგული მავიფა-
ნი კვედ ჩემს ბედებზე თუახში იყოს. იმ ძველ მავიფანს რომ
შეუხედავ, ჩვენი სიყვარული პირველი დღეები გამახსენდება ხოლ-
მეო... მეორეზე, აბა, თუ უთხარე მამას — მამა, გეონდა რა, ის
ძველი მავიფანი გეონდა. რა უნდა ექნა რომელი... დიწყო ვეღებინანი.
ძინდა, და აი, აქ მოავნო კიდევ. და თავისთან წაიყვანა, აი, ეგრე
მოხდა. რაიმე ცუდი რომ ყოფილიყო, აქამდე ვეღებინანი ნაწილში
ხომ უკვე შემოიტანდნენ! გახსოვს, თულოროსა ერთ წამში დავუღიქვი,
ვეღებინანი რომ წაიყვანეს იმის მერე უკვე რამდენი ხანია, ვამა-
თობთ, ვღაბნავობთ, ვამჯობობთ, და, ანა, ვითი. შე მელონი, ყვირას
დავავიწყო.

ზიღო. აი, ახლა რომ მოვიხსენებ, უფრო დავუღიქვი. ნამეგვილად ეგრე იქნე-
ბოდა. თან ეგ ვეღებინანი ისეთი ძველია, ვის რაში სჭირდება მავიფის
ნაწილები.

სამიგუო. ჩვენ აბა, თუ აქ ვიხსენებთ, მერე სხვადასხვა ადგილას წავიგო-
ყვანენ სამეჭიდო. ღიღილი, მუ ჩემს პატრონთან დამხედება არ მინდა!

ანა! თუ იქ დამხედებენ, შე არ ვიხსენებ!

ზიღო. კარგი იქნებოდა, სადმე ერთად ვეღებინამა.

სამიგუო. შენ ეგრე ფიქრობ, ზიღო? შენ ვინა რომ ჩვენ ერთად ვიხსენებთ?

ზიღო. ჰო, ეგრე ვიფიქრე. მოსტინეულსა და ეგეთ რამეებს მე შეგონება-
და, და კარგი რამე თუ იქნებოდა — მარწყვის ტორტი, ან ეგეთი —
იმას კიდევ შენ შეგონებებო... რა ვიყო...

სამიგუო. ასეთი მინეგნეულადი ამავი მარტომ როგორ ვაღავეყვით! თუ-
ლოროს რომ ყოფილიყო, შევეკითხებოდა, რა შენა, თუა, მატონ ზიღ-
ბეჭტის წინადადებას დავეთანხმებ თუ არა-მეთქი... თუ კიდევ მე-
ტიოდა — დეჭტე, ჩემო ადუქსანდა, აწონ-დაწონე... შეამოტყვი

შეღებინის გრძობების სიწმინდე... ჰო, ასე მეტიოდა, საწყადო-
(მკაცრად) აბა, ვამოტყვი, მატონ შეღებინი. შე წინადადება, ისე,
უზრად დათქვამია, თუ დიდი ხნის ნაფიქროსა, ნატანევი, აწონი-
დაწონი?

ზიღო. ასე ვიფიქრე, კარგი იქნებოდა მე და ამ სამიგუოს ერთად ვეღებინა-
და-მეთქი, ვამოტყვი მათაც ვითამცნებოთ, რომელი სიტყვებისა, და რა

ვიყო.

სამიგუო. მე არ ვამბობ უნას. მე არ ვამბობ — არავითარ შემთხვევაში-
მეთქი. ვერ ხომ უნდა ვითქვი.

ზიღო. თუ ისევ მაღაზიაში დაგაპირუნებენ, ჩემს მშვენიერ საბეჭდ მანქანასაც გაგაცნობ.

სამიგო. მერე, თქვენს მაღაზიაში რომ ცუდი სურნა? თუმცა, ამასაც იმ-ვემეც... თქვენ, ერთი პირობითა! თუ შენი პატრონი აღზენტი იქ ცუდ ქალებს არ მოყვანს!

ზიღო. მოდიან.

სამიგო. ადმათ, იმიტომ მორიან, რომ შენს მაღაზიაში წავიყვანონ, არა? ხოლმე შენსათვის მოდიან, ზიღო? ვეჭვობ რომ იმ კარგ ოჯახში მუშაობს, მე და შენ კი — მაღაზიაში ვიმუშავეთ, არა? მე თუ დავთანხმდები, რა თქმა უნდა... ემერე არ არის?

ზიღო. კარგი. ნუ ტირიხან.

შეჩოვდას ორი მუშა. შემოაქეთ ვეძებნან დაშლილი მაცივრის ნაწილები — ჯიბი, ძირი, რკინის ბალები, პლასტიკის სინები, და იმ ადგილზე აწოდებენ, სადაც უძველესი ოჯახი იდგა. მერე მუშები წინ გამოდიან, მაცივრებისავე მუშაობა დამ-ჯიბი, და ზიღოსა და სამიგოს უყურებენ.

ამ ხნის განმავლობაში ზიღო და სამიგო ჩუმად არიან. სამიგო თავს ჩაიკრძალებს. მერე ზიღო წაუძღვება სამიგოს და ვეძებნან დაშლილი ნაწილებს. ზიღოც თავს დააყრდნობს. მუშები სკენზე იწევიან მაცივრის-კაბადს და ზიღოს, — გზა-პირობებს დაღუბს. მისთანა რამდენიმე კარს, ქვი ნაწილებს.

სამიგო. მე თანახმა ვარ, ზიღო, წავიდეთ, შენს მაღაზიაში ვიმუშაოთ... შენს მეგობარ საბეჭდ მანქანასაც გავიყვანო, სიამოვნებით... ამდენ-ჯერ ახსენე, და მისი სახელი კი არ გითქვამს. შენ არ გიყვარს სახე-ლების დამახსოვრება. თუ შენს მეგობარს სახელი არა აქვს, თუ ჯიგო-ანა და განათლებული, მაშინ ვეჭვობან დაგარქვათ. მე მგონი, მა-საც მოეწონება ეს სახელი... თუ ძალიან უნდა, იმ შენმა ადგილებსაც მოიყვანოს ცუდი ქალები, ვითომ ვერ ვხედავ, და იმ იქნება... თორემ ჩემს პატრონთან მე არ დავბრუნდები... არ დავბრუნდები, არ დავბრუნ-დები... ჩვენ ვერ გავიგეთ, აქ — სად ვიყავით, რატომ ვიყავით, მაშ-რამ, არც მათ იციან — სად არიან, რას აკეთებენ, რას ეძლევიან... არა, როგორ არ იციან რაც მოუვან, მაგრამ, თითქოს არც იციან... არის, და თითქოს არ არის... ზიღოს რომეოსა და ჯუღიტიას ამბავიც აღმათ სეველიან და მითაგნებ... ზიღოს ვეძებს ამბავი სეველიანა და მითაგნებ... (წამით მიიხედავს ზიღოს. მუშები მაცივრ-კაბადს შეიან.) თორღოთ იმიტომ დაშაღეს, რომ ახალი იყო, ჯეშენანი ად-

ვათ იმიტომ, რომ უკვე ძველი იყო... შენ კი, ზიღო, იმიტომ ვეძი-ან, რომ... რომ უნდა დაეშაღეთ თქვენს... არ, ეს „ოღენსეც“ მოგო-და... მოვიღა...

ერთი მუშა მაცივრებს საქმეს და სამიგოს წინ დაუდგება.

სამიგო. კარგი, თანახმა ვარ, თუ გინდათ, ჩემს პატრონთან დამაპრუნეთ, თანახმა ვარ... (სამიგო უდამაგოდ გაქრება ხელს, ორ თითს გა-შლის.) სადაც გინდათ იქ წამიყვანეთ, თანახმა ვარ... სადაც გინდათ, იქ ვიმუშაებ... თანახმა ვარ... თუ გინდათ, მარტო მოსტინეულს შე-ვინახავ... მე კარგად ვიმუშაობ, მე ძალიან პატრონი ადგილი მჭირდუ-მა... მე ყველაფერს კარგად შევინახავ... მე კარგად ვიმუშაობ... მე ყველაფერს თანახმა ვარ... მე... სადაც გინდათ... სადაც გინდათ იქ ვიმუშაებ...

მუშა ნელა უახლოვდება სამიგოს.
ისმინ მუსიკა.
სინათლე ქრება.

დასასრული